

ЯК СТАТИ СТІЙКИМ У РЕЛІГІЇ АЛЛАХА

[Українська – Ukrainian – أوكرائي]

Автор:

**Шейх Мухаммад бін Саліх
аль-Мунаджід**

Переклад:

**EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER
(EIRC)**

& Якубович Михайло

Перевірка: Вадим Дашевський

وسائل الثبات على دين الله

محمد بن صالح المنجد

ترجمة:

المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية

وميخائيلو يعقوبوفيتش

مراجعة: فاديم داشيفسكي

ISLAM HOUSE

الإسلام سؤال وجواب

ISLAMHOUSE.COM

THE LARGEST AND MOST AUTHENTIC
FREE REFERENCE TO INTRODUCE ISLAM
IN THE WORLD LANGUAGES

ЯК СТАТИ СТІЙКИМ У РЕЛІГІЇ АЛЛАХА

В ім'я Аллаха Всемилоствивого, Всемилосердного!

Вступ

Хвала Аллаху, Якого ми прославляємо і у Якого просимо про допомогу і прощення! Ми вдаємося до Нього від зла наших душ і наших поганих вчинків. Кого Аллах наставить на прямий шлях, того ніхто не зіб'є з нього. А кого Він полишить, того ніхто не наставить на прямий шлях. Я свідчу, що немає божества, гідного поклоніння, крім Єдиного Аллаха, Якому немає рівного! І я свідчу, що Мухаммад – Його раб і посланник!

А потім:

Воістину, набуття стійкості в релігії є ключовою метою будь-якого щирого мусульманина, який твердо і свідомо вирішив слідувати прямим шляхом.

Особлива важливість і актуальність цієї теми обумовлена такими обставинами:

- Реальність сучасних суспільств, у яких сьогодні проживають мусульмани, є такою, що в умовах різних випробувань і спокус, вогонь яких обпікає їх з усіх боків, релігія стала сприйматися як щось дивне і дивовижне, а люди, котрі суворо дотримуються її заповідей, стали уособленням слів: «Той, хто дотримується своєї релігії стане подібним до людини, яка тримає в руках вогонь».

У кожної людини при здоровому глузді, не викликає сумніву той факт, що сьогоднішні мусульмани потребують засобів для здобуття релігійної стійкості набагато більше, ніж цього потребували їхні брати, які жили в епоху перших поколінь ісламу, і зусилля, яких вони мають докласти для

цього, незрівнянно вищі. Такий стан справ зумовлений характерним для нашого часу падінням моралі, невеликою численністю одновірців, а також слабкістю тих, на чю допомогу ми розраховуємо.

- Випадки відступництва від віри і полишення релігії збільшилися настільки, що стали не рідкістю навіть у середовищі тих, хто працює на благо ісламу, що ще більше спонукає мусульманина побоюватися такого результату для себе і шукати рятівних засобів для здобуття стійкості в релігії.

- Порушена тема має безпосередній зв'язок зі станом сердець, про які Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав наступне: «Воістину серце сина Адама схильне до перемін сильніше, ніж кипляча в котлі вода» (6/4 Ахмад, аль-Хакім (2/289). Аль-Албані підтвердив достовірність хадіса в «ас-Сільсіля ас-Сахіха» (1772).

В іншому хадісі Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) привів ще одне порівняння, яке стосується серця, сказавши: (Досл.) «Саме через своєю мінливість серце і названо *«аль-кальб»*. Серце схоже до пір'їнки, що зачепилась за стовбур дерева, яку вітер перевертає з одного боку на інший» (4 Ахмад (408). Аль-Албані підтвердив достовірність хадіса в «Сахіх аль-Джамі'» (2/361).

Ще раніше цю думку висловив один із давньоарабських поетів, сказавши:

«Людина, названа *«Інсан»* не інакше як через неухважність,

А серце - «аль-кальб» через мінливість і переміни!»

З усього цього стає очевидним, що зміцнення серця, і надання йому стійкості перед обличчям бурхливого вітру сумнівів і спокус, є справою першочергової важливості, і потребує таких міцних опор, які б відповідали значущості і складності поставленого завдання.

Засоби набуття стійкості

У Своєму Писанні, а також вустами і діями Свого Пророка, Всемогутній і Великий Аллах роз'яснив нам масу засобів і способів набуття стійкості в релігії, яка, поза всяким сумнівом, є однією із Його милостей щодо нас. Деяку частину цих засобів я пропоную розглянути разом із шанованими читачами на сторінках цієї книги:

1. Звернення до Корану

Великий Коран є найпершим засобом для здобуття стійкості в релігії, адже він є міцною опорою від Аллаха і ясним Світлом. Той, хто буде дотримуватися заповідей Корану і слідувати порадам, буде гідний захисту Аллаха і порятунку, а той, хто стане закликати до нього – стане на прямий шлях істини!

У Своєму Писанні Аллах сказав, що мета від зіслання Корану частинами, полягала в зміцненні сердець віруючих. Так Всевишній Аллах, опонуючи невіруючим, каже: «Ті, які не увірували, говорять: «Чому Коран не зіслано одразу, цілком?» Це так, адже Ми прагнемо зміцнити ним твоє серце й прочитати у певному ладі! Які б притчі вони тобі не наводили, Ми приходили до тебе з істиною та найкращим тлумаченням!» (Сура “Розрізнення”, аяти 32-33).

Чому Коран є джерелом стійкості і твердості?

По-перше, тому, що Коран породжує в серцях людей віру. Завдяки зв'язку зі Всевишнім Аллахом, який вони набувають, очищає їхні душі.

По-друге, тому що аяти Корану сходять на серце віруючого прохолодою і умиротворенням, через що вітри

сму́т і випробува́нь не можуть похитнути його. Саме ж серце знаходить спокій, завдяки згадуванню Аллаха.

По-третє, тому, що Коран забезпечує мусульманина вірною системою ціннісних координат, через призму яких він може змінювати навколишню дійсність на краще. Також Коран пропонує мірила і критерії, що дозволяють мусульманину робити точні висновки з тих чи інших ситуацій, не впадаючи в плутанину і протиріччя при оцінці різних подій і людей.

По-четверте, тому, що Коран спростовує сумніви ворогів ісламу з числа невірних і лицемірів, якими ті намагаються потривожити душі людей. Живими прикладами цьому є ситуації, які відбувались в перші роки ісламу. Згадайте, наскільки благотворно впливали на душі віруючих слова Аллаха, зіслані Ним у відповідь на спроби невірних посіяти сумніви в їхній вірі:

1. Передається, що Джундуб ібн Абд Аллах (хай буде вдоволений ним Аллах) розповідав: «Коли Джібріль довго не з'являвся до Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) многобожники сказали: «Мухаммад покинутий» після чого Всемогутній і Великий Аллах зіслав наступні аяти: «Клянуся ранком, клянуся ніччю, коли густішає вона, що не залишив тебе Господь твій і не зненавидів тебе». (Сура “Ранок”, аяти 1-3) (Муслім (1797).

2. Коли невірні з числа курайшитів стали розпускати чутки про те, що Пророк (мир йому і благословення Аллаха) черпає свої знання не від Аллаха, а від простої людини, вивчаючи Коран у якогось візантійського теслі, який живе в Мецці. Тоді Аллах зіслав наступні аяти: «Ми знаємо, що вони говорять: «Ми знаємо, що вони говорять: «Його вчить людина!» Але мова того, на кого вони вказують — чужа, а це — мова арабська, ясна!» (Сура “Бджоли”, аяти 103).

3. Повідомляється, що Абд Аллах ібн Аббас (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав: «Коли Посланець Аллаха

(мир йому і благословення Аллаха) зібрався йти війною на Табук, він сказав Джадду ібн Кайсу: «Чи подобаються тобі дочки візантійців?» На що він відповів: «Дозволь мені залишитися вдома і не спокушай мене!» Після чого Всемогутній і Великий Аллах зіслав такі слова: «Серед них є той, хто каже: «Дозволь мені [залишитися] й не спокушай!» Та вони вже впали в спокусу. Воістину, геена охоплює невіруючих!» (Сура “Покаяння”, аят 49) (Аль-Албані підтвердив достовірність хадіса в «ас-Сільсіля ас-Сахіха» (6/1226)

Хіба все це не було зміцненням і підтримкою віруючих сердець, і хіба це не було відведенням сумнівів послідовників брехні, яке змушує їх замовкнути?! О так, клянусь своїм Господом, це саме так!

Ще одним із дивних чудес для віруючих є той факт, що після повернення з аль-Худайбії, Аллах пообіцяв їм багату військову здобич і трофеї (якими стали трофеї від завоювання Хайбару), повідавши, що відправляться вони за ними одні (тобто без лицемірів). Аллах сказав, що лицеміри будуть просити мусульман взяти їх з собою, а коли отримають відмову, то наполягатимуть на своєму проханні, в спробі спотворити хід подій, обіцяних Аллахом, а також, що вони скажуть віруючим: «Ви просто заздрите нам», а Аллах відповість їм: «Але вони мало що тямлять». Все, що обіцяв Аллах, згодом збулося слово в слово, аж до найдрібніших деталей.

З усього описаного вище ми можемо зрозуміти різницю між тими, хто пов'язав своє життя із Кораном і приділив багато свого часу його заучуванню, вивченню його тлумачення і глибоким роздумам над його текстами, і тим, хто найголовнішою своєю турботою зробив слова людей. Як би було б чудово, якщо б шукачі ісламських знань левову частку своєї старанності направили на вивчення Корану і його тлумачення!

2. Суворе дотримання Закону Аллаха і звершення добрих справ

Всевишній Аллах сказав: «Тих, які увірували, Аллах утверджує словом твердим як у земному, так і в наступному житті. Аллах збиває нечестивців зі шляху; Аллах робить, що побажає!» (Сура “Ібрагім”, аят 27).

Катада сказав: «Що стосується мирського життя, то Аллах зміцнює віруючих за допомогою благих і праведних діянь, а що стосується життя вічного, то Він підтримує їх під час випробувань у могилі». Таке тлумачення цього аята передається не лише від одного вченого з числа перших поколінь мусульман (саляфів) (Див. Ібн Касір в «Тафсір аль-Куран аль-’Азим» (3/421).

Також Всевишній Аллах сказав: «Та якби вони зробили те, до чого їх закликають, то це було б краще для них та ще більше зміцнило б їх!» (Сура “Жінки”, аят 66)

В принципі це зрозуміло без зайвих слів. Чи хтось з нас чекатиме стійкості в релігії від ледарів, які вважають за краще сидіти, склавши руки, в той час як смута піднімає свою голову все вище і вище, а лиха і нещастя стають все безпросвітнішими і темнішими?! Тих же, хто увірував і робить добро, їхній Господь завдяки їхній вірі веде прямим шляхом. Саме з цієї причини Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) виявляв наполегливість і сталість в праведних справах, а найбільшу цінність в його очах представляли ті діяння, які звершуються постійно. Такими були і його сподвижники: якщо вони бралися за якусь діло, то міцно трималися його.

Передається, що якщо Аїша (хай буде вдоволений нею Аллах) звершувала якісь справи, то робила їх постійно. (Муслім / 783).

Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) говорив: «Хто стане неухильно здійснювати дванадцять ракятів (добровільної молитви щодня), той неодмінно увійде до Раю» (ат-Тірмізі (2/273). Аль-Албані підтвердив достовірність хадіса в «Сахіх ат-Тірмізі» (1/131) і в «Сахіх ан-Насаї» (1/388).

У священному хадісі сказано: «Не перестане раб Мій намагатися наблизитися до Мене, роблячи більше, ніж приписано, поки Я не полюблю його» (аль- Бухарі (6502).

3. Глибокі роздуми над оповіданнями про життя пророків і їхнє детальне вивчення з метою практичного керівництва і слідування

Доказом того, що це є одним із засобів набуття стійкості, є слова Всевишнього: «Усе, що Ми розповідаємо тобі зі звісток про посланців, призначене, щоб укріпити твоє серце. Прийшли до тебе в цьому істина, повчання й нагадування для віруючих». (Сура “Гуд”, аят 120).

Цей і схожі на нього аяти із розповідями про пророків були зіслані Посланцю Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), щоб підтримати його. Вони були зіслані лише для того, щоб зміцнити ними його серце і серця тих, які увірували разом з ним.

Брати мої, якщо ви подумаете над словами Всемогутнього і Великого Аллаха, який сказав: «Ті сказали: «Спалить його й допоможіть вашим богам, якщо ви спроможні діяти!» Ми сказали: «О вогонь! Будь для Ібрагіма прохолодою і безпекою!» Вони прагнули заподіяти шкоду, але Ми зробили так, щоб вони втратили більше за всіх». (Сура “Пророки”, аяти 68-70), а також над словами Ібн Аббаса (хай буде вдоволений ним Аллах), який сказав: «Останнім, що сказав Ібрагім перед тим, як його кинули у вогонь, були слова: «Досить мені Аллаха, і Він Прекрасний

Покровитель». (Див. «Фатх аль-Барі» (8/22). Невже в ході роздумів над цим оповіданням, ви не відчуєте, як ваші душі стануть наповнюватися почуттям стійкості і витримки перед обличчям беззаконня і катувань?!

А якщо ви подумайте над словами Всевишнього Аллаха в оповіданні про Мусу (мир йому): «Коли дві групи побачили одна одну, прибічники Муси сказали: «Воістину, нас упіймають!» Той сказав: «Ні! Воістину, зі мною Господь мій, Який вкаже мені прямий шлях!» Тоді Ми відкрили Мусі: «Удар своєю палицею море!» Воно розділилося, а кожна частина була наче висока гора!» (Сура “Поети”, аяти 61-63). Хіба ви не відчуєте в своїх душах інший аспект стійкості, а саме, почуття самовладання і непохитності в умовах погоні і невгамовних криків відчаю навколо?!

Згадайте також історію про чародіїв при дворі фараона, які увірували в Аллаха. Воістину, вони були прикладом непідробної стійкості й залишилися вірними й відданими істині після того, як вона стала очевидною для них. Хіба розмірковуючи про це оповідання ви не відчуваєте, як в вас починає міцніти почуття мужності і безстрашності? А саме це є одним із найбільших проявів стійкості перед обличчям загроз і залякування несправедливого, коли він говорить: «Невже ви повірили йому без мого дозволу?! Воістину, він — ваш наставник, той, хто навчив вас чар! Я накажу відрубати вам руки й ноги навхрест і розірвати вас на пальмових стовбурах! Тоді ви дізнаєтесь, чия кара сильніша й довговічніша!». (Сура “Та Га”, аят 71).

Ця нечисленна група віруючих виявила вершину стійкості, не допустивши навіть найменшого наміру на відмову від своєї віри. Так, вони відповіли несправедливому: «Вони відповіли: «Ми не віддамо тобі переваги перед тим, що прийшло до нас із ясних доказів, і перед Творцем нашим. Кажи свій вирок! Але ж він чинний тільки в цьому житті! Воістину, Ми увірували в Господа нашого, щоб простив Він

гріхи наші й чаклунство, до якого ти силував нас. А Аллах — Кращий та Вічний!» (Сура “Та Га”, аяти 72-73).

В продовження теми можна також згадати історію віруючого, про якого розповідається в сурі «Йа Сін», а також віруючого з роду Фараона, або історію «мешканців рову». Напевно, найбільшим з усіх уроків, які можна отримати з цих оповідань, є стійкість і непохитність у вірі.

4. Звернення із проханням до Аллаха

Одним з неодмінних якостей віруючих рабів Аллаха є їхнє звернення до свого Господа із проханням зміцнити їхні серця. Так, вони говорять:

«Господи наш! Не відхилай серця після того, як Ти вказав їм прямий шлях. І даруй нам від Себе милість, воістину, Ти — Даруючий!». (Сура “Сімейство Імрана”, аят 8).

«І коли вони з’явилися перед Джалутом та його військами, то сказали: «Господи наш! Зішли терпіння для нас і стверди поступ наш! Допоможи нам проти люду невіруючого!». (Сура “Корова”, аят 250)

Пророк (мир йому і благословення Аллаха), знаючи про те, що «... серця синів Адама знаходяться між двома Пальцями Милосердного, подібно до одного серця, яке Він відхиляє куди забажає», часто звертався до Аллаха зі словами: «О Той, Хто змінює серця, зміцни моє серце на Твоїй релігії» (Муслім (2654), ат-Тірмізі (3532) Аль-Албані підтвердив достовірність хадіса у «Сахіх аль-Джами’» (7864).

5. Згадування Аллаха

Згадування Аллаха є однією з найбільш дієвих причин набуття стійкості. Зверніть увагу на те, як Всемогутній і

Великий Аллах говорить про згадування Себе разом зі стійкістю: «О ви, які увірували! Коли ви стикаєтесь із [ворожим] загоном, то будьте міцні й згадуйте Аллаха часто — можливо, ви матимете успіх!». (Сура “Військова Здобич”, аят 45). Так Аллах дає нам зрозуміти, що Його згадування є одним з найефективніших засобів, що сприяють набуттю стійкості в битві.

Згадайте як тіла персів і візантійців, на які вони покладали величезні надії, зрадницьки впали перед нечисленними загонами віруючих, які згадували Аллаха.

Згадайте, до чого вдався пророк Йусуф (мир йому) перед обличчям спокус знатної і красивої жінки, коли вона пропонувала йому себе. Чи не слова «Не приведи Аллах», стали тією рятівною фортецею, об стіни якої розбився шквал пристрастей і спокус?!

Такою є сила згадування Аллаха, яка зміцнює віруючі серця!

6. Пилке прагнення і тяга мусульманина слідувати правильним шляхом Сунни

Кожен мусульманин зобов'язаний слідувати єдино вірним шляхом, яким є шлях прихильників Сунни і єдиної громади (Агль ас-Сунна ва аль-Джама'а). Саме він є шляхом переможної громади і людей, які врятовуються; шлях носіїв чистого віровчення, здорової методології, прихильності до шариату, відмінності від ворогів Аллаха і відділення від прихильників брехні і помилок.

Якщо ти хочеш дізнатись, наскільки цінним засобом для здобуття стійкості є таке прагнення, то запитай самого себе: «Через що більшість людей, в кожному з поколінь, впадали в оману щодо істини? Чому не могли утвердитись і померти на прямому шляху, і не змогли досягти його, проживши більшу частину свого життя, витративши даремно найцінніші

роки?!» і ти побачиш, що кожен з цих людей тинявся від одного притулку нововведень і помилок до іншого: від філософів до мутакаллімів, від мутакаллімів до му'тазілітів, від му'тазілітів до мурджіїтів тощо – по всіх заблукалих школах, які пропагують оману і всілякі види спотворення священних текстів.

Такою є суть всіх прихильників релігійних нововведень, вони завжди в омані і сумнівах. Лише но поміркуй, що прихильники філософії були позбавлені твердості і стійкості у вірі навіть на смертному одрі, про що розповіли праведні попередники, сказавши: «Найбільші сумніви в передсмертний момент відчувають послідовники філософії».

Разом з цим поміркуй, чи є хоч хтось на твоїй пам'яті, хто відступився від шляху послідовників Сунни і єдиної громади, залишившись незадоволеним ними, після того як пізнав і осмислив істинний шлях, а потім став слідувати йому?! Так, можливо, знайдуться такі, хто залишив його через свої примхи і пристрасті, або ж сумніви, що здолали його слабкий розум, але навіть такі відступаються від цього шляху аж ніяк не через те, що вважають правильним щось інше або переконуються в помилковості шляху. І найкращим підтвердженням цього є відома історія про бесіду, що відбулася між Іраклієм і Абу Суф'яном щодо послідовників Мухаммада (мир йому і благословення Аллаха). Так, серед іншого, Іраклій запитав Абу Суф'яна: «Чи відступає хтось від релігії через невдоволення нею?» Абу Суф'ян відповів: «Ні». Іраклій сказав: «Так буває, коли істинна віра проникає до сердець» (аль-Бухарі (7)).

Нам багато разів доводилося чути про те, як видатні особистості і звичайні люди полишали різні релігійні нововведення і приєднувались до послідовників Сунни і єдиної громади, з ненавистю і ворожістю відгукуючись про свої колишні погляди, але чи чули ми хоч раз, щоб все було навпаки?!

Отже, якщо ти бажаєш знайти стійкість в релігії, то маєш слідувати шляхом перших віруючих.

7. Виховання

Поетапний розвиток віри, знань і свідомості є вирішальним фактором в справі здобуття стійкості в релігії.

Розвиток і виховання віри, які оживляють серце і совість через страх перед Аллахом, а також надію і любов до Нього, несумісні з черствістю, яка є результатом віддалення від текстів Корану і Сунни і посвячення всього себе вивченню слів звичайних людей.

Розвиток знань ґрунтується на пошуку достовірних доказів, що є несумісним з такими явищами, як наслідування і пристосуванство.

Розвиток свідомості дозволяє уникнути невизнання і заперечення шляху злочинців, планів ворогів й правильно вивчити іслам, здобути глибоке знання реальності та зробити її вірну оцінку. Все це несумісне з такими рисами, як закритість і убогість кругозору, що сприяють замиканню людини в суворо окреслених рамках і обмежених інтересах.

Виховання і розвиток перерахованих якостей є поетапним процесом, який кожен мусульманин проходить поступово, крок за кроком наближаючись до досконалості. Поспіх і стихійність аж ніяк не помічники в цій справі.

Для того, щоб усвідомити наскільки важливим і ефективним засобом для здобуття стійкості в релігії є виховання, досить звернутися до життєпису Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і запитати самих себе: “Що стало джерелом неймовірної стійкості сподвижників Пророка (мир йому і благословення Аллаха) в Мечці, в період репресій і гонінь на віруючих?”

Завдяки чому змогли вистояти такі, як Біляль, Хаббаб, Мус'аб, сімейство Йасіра та інші великі сподвижники, які витримали блокаду та інші випробування від свого народу?

Хіба можна уявити собі, що їхня стійкість виникла сама по собі, без пророчого виховання, котре створило дуже вплинуло на їхні особистості і загартувало їх?!

От хоча б Хаббаб ібн аль-Аратт (хай буде вдоволений ним Аллах). Його невіруюча дружина, прагнучи відвернути його від віри, розжарювала на вогні залізні пруту, а потім кидала їх на його оголену спину, і ніщо не могло охолодити їх, крім хіба що його власного жиру, що стікав зі спини. Що дозволило йому винести всі ці муки?! Або Біляль (хай буде вдоволений ним Аллах), якого заковували в кайдани та пута, кидали на розпечений пісок під палючим сонцем і придавлювали зверху шматком скелі...

Це питання можна поставити трохи інакше і згадати події, що відбувалися в мединський період. Ким були ті віруючі, які залишилися разом із Пророком (мир йому і благословення Аллаха) і твердо протистояли ворогу в день Хунейна, коли більшість мусульман почали тікати з поля бою? Хіба це були люди, які нещодавно прийняли іслам, чи мусульмани, які приєдналися до інших після взяття Мекки, не встигнувши отримати достатнього виховання в школі Пророка (мир йому і благословення Аллаха)? Чи ті, хто вийшов у бій із надією отримати великі трофеї?! Ні, і ще раз ні. Більшістю з тих, хто тоді залишився на полі бою, були добірні віруючі, які виростили на очах Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) і отримали належне виховання від нього.

Поміркуйте самі, якби у цих людей не було відповідного виховання, хіба змогли б вони вистояти перед лицем усіх цих випробувань?!

8. Впевненість у правильності обраного шляху

Щоразу, коли міцнішає впевненість мусульманина в шляху, якому він слідує, збільшується і ступінь його стійкості в релігії. Цей факт не викликає жодних сумнівів. Цій впевненості сприяють наступні чинники:

1) Пробудження в собі відчуття того, що прямий шлях, якого ти дотримуєшся, не є якимось новим породженням цього століття, а є перевіреною дорогою, по якій до тебе йшли пророки, вчені, правдиві мужі, праведники і полегли за віру. Усвідомлюючи це, ти відчуєш, як відчуття чужості сходить нанівець, самотність змінюється почуттям єдності з цими віруючими, а печаль перетворюється в радість і захват від того, що всі вони є твоїми братами і однодумцями, які йдуть з тобою одним шляхом.

2) Відчуття обраності. Всевишній Аллах сказав:

«Скажи: «Хвала Аллаху! Міф Його обраним рабам!». (Сура “Мурахи”, аят 59)

«Господь твій обере тебе, навчить тлумачити сни й сповнить милість Свою для тебе». (Сура “Йусуф”, аят 6).

Зробивши обраними пророків, Аллах дарував частину цієї обраності і праведникам після них, через знання, які вони успадкували від пророків.

Уяви, що б ти відчув, якби Аллах створив тебе неживим предметом, або твариною, або невірним безбожником, або проповідником нововведень, або нечестивцем, або мусульманином, який не закликає до своєї релігії, або закликає, але шляхом, повним помилок і незнання?

Хіба ти не відчуваєш, як той факт, що Аллах обрав тебе і зробив проповідником послідовників Сунни і єдиної громади (Агль ас-Сунна ва аль-Джама'а), пробуджує в тобі стійкість і відданість своєму шляху?

9. Втілення у життя заклику до релігії Всемогутнього і Великого Аллаха

Душа людини схожа на воду, яка без руху застоюється і загниває, а найширшим руслом, по якому можна її направити, є заклик до релігії Аллаха. Заклик є завданням посланців і позбавленням душі від пекельних мук, «А тому закликай їх! Тримайся прямого шляху — так, як тобі й наказано». (Сура “Рада”, аят 15)

Знайте, що думка про те, що якась людина може не розвиватися й, одночасно, не деградувати, є цілком невірною. Якщо ти не займеш свою душу покорою Аллаху, то вона неодмінно займе тебе непослухом Йому, адже віра або збільшується, або зменшується.

Заклик до істини слід супроводжувати витрачанням часу, невинним розумовим процесом і фізичними стараннями доти, поки він не стане основною турботою мусульманина, відсіче будь-які спроби шайтана ввести його в оману і спокусу. Додайте до цього й те, що відчуває у своїй душі проповідник, який кидає виклик будь-яким труднощам, протистоїть впертим невігласам і послідовникам помилок, що зустрічаються йому на шляху, від чого його віра зростає, а її опори міцніють.

Таким чином, на додачу до того, що заклик є причиною здобуття великої нагороди у Аллаха, він стає одним із ефективних засобів здобуття релігійної стійкості, а також захисту від деградації і занепаду, адже, як кажуть, наступ – найкраща оборона. Знайте, що Аллах із тими, хто закликає до Нього, Він зміцнює і направляє їх. Проповідники схожі на

лікарів, які атакують хворобу своїм знанням і досвідом, і своєю боротьбою з недугами в інших, вони віддаляються від того, щоб самим захворіти.

10. Об'єднання навколо сильних особистостей

До неодмінних рис таких особистостей належить те, про що нам розповів Пророк (мир йому і благословення Аллаха), сказавши: «Воістину є серед людей такі, які є ключами до блага і засувами від зла» (Ібн Маджаг (237), Ібн Абу Асим в «ас-Сунна» (1/127). Аль-Албані назвав хадіс хорошим в «ас-Сільсіля ас-Сахіха » (1332).

Пошук вчених, праведників і проповідників серед мусульман, і згуртування навколо них є великим джерелом здобуття стійкості в релігії. Історія ісламу пам'ятає безліч смут, під час яких Аллах зміцнював мусульман за допомогою окремих особистостей, до чого, зокрема, можна віднести слова Алі ібн аль-Мадіні (хай помилує його Аллах), який сказав: «Воістину, Аллах підтримав цю релігію двома мужами, і немає нікого, кого можна було б поставити третім поруч із ними: це Абу Бакр ас-Сиддік в дні повального віровідступництва, та Ахмад Ханбаль в дні гонінь та переслідувань». (Див. «Манакиб Ахмад ібн Ханбаль» (148, 149).

Погляньте на слова Ібн аль-Кайїма (хай помилує його Аллах), коли він черпав стійкість від свого вчителя Шейха аль-Іслама ібн Таймії, приходячи до нього у важкі моменти свого життя. Ібн аль-Кайїм писав: «Коли наші страхи і побоювання за себе посилювалися, в голову лізли недобрі думки, а земля під ногами ставала замалою, ми завжди приходили до нього. Нам було досить лише побачити його і послухати його слова, як всі ці почуття зникали, а на зміну їм приходили душевна легкість, сила, переконаність і спокій. Пречистий же Аллах, який дає побачити Своїм рабам Рай, ще

до зустрічі з Ним, відкриває перед ними райські врата ще в обителі діянь, дозволяючи насолодитися пахощами і прохолодою, що змушує їх щосили прагнути туди наввипередки». (Див. «Аль-Вабіль ас-Сайїб» (97).

У світлі цього ісламське братство є ще одним базовим джерелом здобуття стійкості в релігії. Праведні брати, гідні наслідування, і духовні наставники - це твої помічники на шляху і міцна опора, на яку ти можеш покластися, щоб вони зміцнили тебе за допомогою відомих їм аятів із Писання Аллаха. Не розлучайся з ними, живи серед них, і, в жодному разі, не відокремлюйся, інакше тебе підхоплять шайтани. Адже сказано, що вовк пожирає ту вівцю, яка відбилася від стада.

11. Впевненість в допомозі Аллаха і в тому, що майбутнє належатиме ісламу

У моменти, коли нам здається, що допомога Аллаха затримується, ми, як ніколи, потребуємо стійкості, щоб не оступитися після того, як твердо встали на пряму дорогу. Сказав Всевишній Аллах: «Скільки ж було пророків, поряд з якими боролися так багато сподвижників їхніх! Вони не втратили сили від того, що вразило їх на шляху Аллаха, і не стали слабшими вони, і не підкорилися ворогу. Аллах любить терпеливих! Вони не говорили нічого, окрім: «Господи наш! Прости нам гріхи наші та нестриманість у справі нашій! Стверди поступ наш і допоможи нам проти невіруючих людей!» Аллах дарував їм винагороду їхню у земному житті, а також прекрасну винагороду в житті наступному. Аллах любить тих, які роблять добро!». (Сура "Родина Імрана", аяти 146-148)

Бажаючи підтримати і зміцнити своїх сподвижників, яких піддавали тортурам і мукам за їхню віру, Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) повідомив їм, що майбутнє буде належати ісламу. Так, в хадісі, який передав

Хаббаб ібн аль-Аратт, йдеться: «Клянуся Аллахом, Аллах обов'язково приведе цю справу до завершення, і буде так, що вершник, що прямує із Сани до Хадрамаута, не стане боятися нікого, крім Аллаха і вовка для своїх овець!» (аль-Бухарі. Див. «Фатх аль-Барі» (7/165). З чого видно, що хадіси з радісною звісткою про те, що майбутнє буде належати ісламу, грають важливу роль для підростаючого покоління, плекаючи в них почуття стійкості й непохитності в вірі.

12. Пізнання істинної суті брехні й омани для того, щоб не спокушатися ними

Слова Всемогутнього і Великого Аллаха: «Нехай не вабить тебе земна суєта тих, які не увірували» (Сура “Родина Імрана”, аят 196) є полегшенням і підтримкою для віруючих.

А Його слова: «Він проливає з неба воду, якою долини наповнюються відповідно до своїх розмірів. На своїй поверхні потік несе піну. Така сама піна з'являється й на тому, що вони плавлять у вогні, виробляючи прикраси або якесь начиння. Так Аллах пояснює істину й неправду. Згодом піна зникне, а те, що приносить користь людям, залишиться на землі» (Сура “Грім”, аят 17) є повчанням для людей розуміючих про те, що не слід боятися брехні і ніяковіти перед нею.

Викриття прихильників брехні, викриття їхніх задумів і шляхів, є однією з методик Корану, щоб мусульмани не були захоплені своїм ворогом зненацька, і знали з якого боку чекати атаки на іслам. Всевишній Аллах сказав: «Так Ми роз'яснюємо знамення, щоб став зрозумілим шлях грішників». (Сура “Худоба”, аят 55). Скільки разів нам доводилося чути про рухи, діяльність яких поступово зійшла нанівець, і про проповідників, які оступившись, втратили свою колишню стійкість, лише через те, що ворог, якого вони зовсім не знали, завдав удар звідти, звідки вони не очікували.

13. Виховання в собі моральних якостей, що сприяють стійкості

Найголовнішою такою якістю, звичайно ж, є терпіння. В обох «Сахіхах» наводиться хадіс про те, що Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Ніхто ще не отримував кращого і більш щедрого дару, ніж терпіння». (аль-Бухарі (1469), Муслім (1053)).

Найбільш важким є терпіння в моменти першого потрясіння, і якщо людина, яку несподівано спіткає якась напасть, не володіє цією якістю, то вона неодмінно повернеться назад і вся її стійкість зруйнується об першу ж перешкоду. Наступні слова Ібн аль-Джаузі (хай помилує його Аллах) стануть для вас наукою. Він писав: «Мені доводилося бачити як одного разу якийсь старець, приблизно вісімдесяти років, справно відвідував колективну молитву, а через смерть сина своєї дочки вигукнув: «Не слід нікому звертатися із благаннями до Аллаха, адже Він все одно не відповідає на них», - а потім додав: «Воістину Всевишній Аллах став проти того, щоб залишити нам сина!» (Див «ас-Сабат інда аль-Мамат», с. 34). Далекий Аллах від слів цього старця!

У битві при Ухуді мусульман спіткала поразка, хоча вони зовсім не очікували на неї. Так Аллах підніс їм суворий урок, за який їм довелося заплатити своєю кров'ю і душами мучеників. Аллах сказав: «І коли вас вразило лихо — а ще раніше ви когось вразили вдвічі сильніше — то ви запитали: «Звідки це?» Скажи: «Від вас самих!» Воістину, Аллах спроможний на кожную річ!» (Сура “Родина Імрана”, аят 165).

А що, власне, було від них самих?! За що Аллах позбавив їх перемоги?! Аллах сказав: «Аллах був правдивим із вами в Своїй обіцянці, коли ви знищували їх з Його дозволу, поки ви не впали духом і не почали сперечатися про наказ. Ви вчинили непослух після того, як Він показав вам дорозу для

вас. Є серед вас ті, хто прагне земного життя, а є серед вас ті, хто прагне життя наступного. Потім Він примусив вас до втечі — щоб випробувати вас. Але Він уже простив вас, бо Аллах милостивий до віруючих». (Сура “Родина Імрана”, аят 152).

14. Добрі поради праведників

Коли мусульманин випробовується своїм Господом, Який бажає очистити його, то одним із факторів, що сприяють набуттю стійкості, стає відправка Аллахом до нього когось із праведних людей, який підтримує його своїми словами. За допомогою слів цієї людини, переповнених згадуваннями Аллаха, неминучої зустрічі з Ним, Раю та Пекла, Аллах приносить користь Своему рабу, направляє його до істини і зміцнює його. Приклади з життя імама Ахмада (хай помилує його Аллах), який пройшов інквізицію му’тазілітів і вийшов з цього випробування чистим, схожі на золото після виплавки, і є найкращим підтвердженням цих слів.

Час випробування для імама Ахмада почався з того моменту, коли його, закутого в ланцюги, повели до халіфа аль-Ма’муна, який погрожував йому суворою розправою ще до того, як його привели до нього в кайданах. Передається, що слуга імама Ахмада сказав йому тоді: «О, Абу Абд Аллах, тяжко мені від того, що аль-Ма’мун оголив свій меч, який він ніколи раніше не діставав з піхов, і заприсягся своєю спорідненістю із Посланцем Аллаха (мир йому і благословення Аллаха), що якщо ти не погодишся з ним у думці про створення Корану, він неодмінно зарубає тебе цим мечем!» (Див. «аль-Бідая ва ан-Нігая» (1/332).

Коли імама Ахмада привели до темниці, деякі з тямущих і мудрих мужів, знайшовши момент підтримати імама в цю важку для нього хвилину, підбадьорили своїми словами і вселити йому стійкість перед майбутніми випробуваннями.

Одним з цих людей був Абу Джа'фар аль-Анбарі, який розповідав: «Коли Ахмада доставили до аль-Ма'муна, мені повідомили про це, і я, переправившись через Єфрат, виявив, що він сидить в одному із заїжджих дворів. Я привітав його, а він сказав мені: «О Абу Джа'фар, ти зовсім вибився із сил». Я ж сказав: «Послухай, сьогодні ти – голова людей і всі вони слідуєть за тобою, і клянусь Аллахом, якщо ти погодишся зі словами про те, що Коран створений, люди теж погодяться з ними. Якщо ж ти відмовишся від цих слів, то слідом за тобою від них відмовиться величезна кількість людей. Ти помреш в будь-якому випадку, навіть якщо тебе не вб'є ця людина, адже смерть неминуча, а тому бійся Аллаха і не погоджуйся з ними ні в чому». Почувши це, Ахмад почав плакати, примовляючи: «Ма ша Аллах, ма ша Аллах» а потім сказав: «О Абу Джа'фар, скажи мені це знову!» Я повторив йому свої слова, а він все говорив: «Ма ша Аллах, Ма ша Аллах» (Див «Сіяр аль-А'лям ан-Нубаля» (11/238).

Сам імам Ахмад, розповідаючи про те, як проходило його етапування до аль-Ма'муна, сказав: «Коли ми пізно вночі рушили в бік ар-Рахаби, у нас на шляху несподівано виник якийсь чоловік і сказав: «Хто з вас Ахмад ібн аль-Ханбаль?» Йому вказали на мене зі словами: «Ось цей». Тоді він сказав погоничу верблюдів: «Призупинись», - а потім, звернувшись до мене, сказав: «Послухай, не біда, якщо тебе вб'ють тут, адже потім ти увійдеш до Раю!» Після чого додав: «Я довіряю тебе Аллаху!» і пішов. Я запитав своїх супутників про те, хто це був, і мені сказали, що це був один з арабів племені Рабі'а на ім'я Джабір ібн 'Амір, який промишляв виготовленням вовни серед бедуїнів, зазначивши, що люди відгукувалися про нього з похвалою». (Див. «Сіяр аль-А'лям ан-Нубаля» (11/241).

Ібн Касір (хай помилує його Аллах) писав: «Якийсь бедуїн сказав імаму Ахмаду: «Послухай, сьогодні ти прийдеш до людей, тож не накликай же на них нещастя і зло. Воістину, сьогодні ти – голова цих людей, а тому в жодному

разі не погоджуйся із владою в тому, до чого вони стануть схилити тебе, інакше і люди погодяться з ними в цьому слідом за тобою, і тоді в День Воскресіння ти понесеш тягар їхнього гріха на собі. Стерпи те, що випало на твою долю, адже від Раю тебе відділяє лише страта!»

Імам Ахмад сказав: «Слова цієї людини зміцнили мене в думці про те, що я, що б не сталось, маю відмовитися від того, до чого вони будуть закликати мене» (Див. «аль-Бідая ва ан-Нігая» (1/332).

Згідно з іншою версією, повідомляється, що імам Ахмад сказав: «Найсильнішою з настанов, які мені довелося почути тоді, були слова того бедуїна, що розмовляв зі мною в невеликому селищі Рахаб Тук, що знаходяться на березі Єфрату по дорозі із Ракки до Багдаду. Він сказав мені: «Якщо тобі судилося бути вбитим за істину, то ти помреш *шагідом*, а якщо ти виживеш, то будеш жити з почестями». І через його слова моє серце перестало сумніватись» (Див. «Сіяр аль-А'лям ан-Нубаля» (11/241).

Розповідаючи про одного юнака на ім'я Мухаммад ібн Нух, якого також везли до аль-Ма'муна і який так само встояв перед обличчям цієї смуги, імам Ахмад сказав: «Я не бачив нікого, хто, незважаючи на свій молодий вік і рівень знань, був би більш вірним справі Аллаха, ніж Мухаммад ібн Нух, і я сподіваюся, що його життя завершилося для нього благом. Одного разу він сказав мені: «О Абу Абд Аллах, воістину ти не звичайний простолюдин як я, ти людина, за якою слідуєть люди. Зараз всі вони витягли свої шиї, щоб почути, що ж ти відповіси владі, а тому бійся Аллаха і будь стійким у справі Його!» Після чого він помер, і я поховав його, помолившись за його душу». (Див. «Сіяр аль-А'лям ан-Нубаля» (11/242).

Навіть сусіди імама Ахмада по камері, з якими він молився, будучи закутим у кайдани, взяли участь в тому, щоб підтримати його і додати сил своїми словами. Аз-Загабі

писав: «Одного разу, будучи в ув'язненні, імам Ахмад сказав: «Не лякає мене в'язниця, адже будинок мій нічим від неї не відрізняється, як не лякає мене і страта. Але ось чого я дійсно боюся, то це випробування батогом». Ці слова почув один з його співкамерників і сказав: «Тобі немає чого боятися, о Абу Абд Аллах, ти відчуєш лише перші два удари, а що стосується інших, то навіть і не розбереш яке місце вони вгатять!» - і ці слова втішили імама» (Див «Сіяр аль-А'лям ан-Нубаля» (11/240).

З огляду на все це, мої дорогі брати, прагніть якомога частіше звертатися за добрими порадами до праведних людей.

Питайте доброї поради перш, ніж відправитися у дальню поїздку, якщо переймаєтеся через те, що вона може обернутися для вас злом.

Питайте доброї поради під час випробувань.

Питайте доброї поради, коли вас призначають на якусь високу посаду або коли ви отримуєте в спадок велике багатство.

Будьте стійкими самі і переконуйте у стійкості інших, а Аллах – покровитель всіх віруючих!

15. Роздуми про блаженства Раю, покарання Вогню і про неминучий кінець життя

Рай – це обитель радощів, втіхи і відсутності всіх печалей, це кінцева зупинка віруючих, де вони врешті зможуть розібрати свій багаж після довгого шляху.

Людська душа, через своє природне ество, не схильна до жертв, дій і прояву стійкості, і готова до цього лише в обмін на те, що може з надлишком покрити всі ці складності. Саме тому будь-які перешкоди на шляху досягнення мети будуть здаватися незначними. Людина, якій відома нагорода за

діяння, не надає значення жодним труднощам, які супроводжують її. Вона просто слідує наміченим шляхом, розуміючи, що якщо не бути стійким, то Рай, ширина якого дорівнює небесам і землі, пройде повз неї. На додачу, слід усвідомлювати, що людській душі просто необхідно щось, що вирвало би її з її глиняної оболонки і зтягнуло проти її волі до вищого світу. Цей світ уособлюють випробування, що випадають на долю людини, і які їй необхідно стійко і незламно пройти.

Пророк (мир йому і благословення Аллаха) не раз звертався з нагадуванням про Рай до своїх сподвижників, бажаючи підкріпити їх і вселити їм стійкість. Так, одного разу, проходячи повз 'Аммара, його батька Йасіра і матір Сумаю, яких в цей момент катували за їхню віру у Всевишнього Аллаха, Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Терпіль, о сім'я Йасіра, адже, воістину, вам обіцяно Рай!» (аль-Хакім (3/383). Аль-Албані підтвердив достовірність хадіса в «Фікг ас-Сіра», с.103). А готуючи до майбутніх складнощів ансарів, Пророк (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Воістину, після мене стануть віддавати перевагу іншим, тож терпіль, поки не зустрінетеся зі мною у Раю» (аль-Бухарі (3792), Муслім (1061).

Набуттю стійкості також сприяє роздум про те, що очікує праведників і грішників в потойбічному житті. Це і випробування в могилі, і збір людей в День Воскресіння, і Розрахунок, і Терези справ, і Міст, протягнутий над пеклом і інші події цього Дня, які належить пройти всім людям.

Неабиякою мірою цьому сприяють і часті роздуми про смерть, які захищають мусульманина від гріхопадіння, і зупиняють його біля заборон Всевишнього Аллаха, не дозволяючи переступити їх. Адже усвідомлюючи, що смерть ближче до нього, ніж ремінці його сандалій, і що Остання Година для нього може настати через лічені миті, жоден мусульманин не піддасться на злі нашіптування власної душі і не стане наполягати на відступі від вірного шляху. Саме

тому Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Частіше згадуйте про руйнівницю всіх насолод» (ат-Тірмізі (2/50). Шейх Аль-Албані підтвердив достовірність хадіса в «Ірва аль-Галіль» 3/145).

Про те, в яких ситуаціях людина особливо потребує стійкості

Ситуацій, коли людині необхідно бути стійкій у своїй релігії, безліч, і кожна з них потребує докладного роз'яснення, проте в цьому посланні ми коротко торкнемося лише деякі з них.

1) Стійкість перед лицем смуту і випробувань

Причинами мінливості і коливань сердець є смуту і різного роду спокуси. І вистояти перед їхнім обличчям під силу лише проникливого розуму, і серцям, сповненим вірою.

Різновиди випробувань:

- Випробування майном. Всевишній Аллах сказав: «Серед них є ті, які обіцяли Аллаху: «Якщо Аллах дарує нам зі Своєї ласки, то ми неодмінно будемо робити пожертви й будемо одними з праведників!» Та коли Він наділив їх зі Своєї ласки, то вони поскупилися на це й відвернулися; нехтують же вони». (Сура “Покаяння”, аяти 75-76).

- Випробування авторитетом та становищем у суспільстві. Всевишній Аллах сказав: «Терпи разом із тими, які кличуть Господа свого зранку та ввечері, прагнучи до лику Його. Не відвертай очей своїх від них, бажаючи прикрас земного життя. Та не корися тим, чиї серця Ми зробили неуважними до згадки про Нас, тим, хто йде за своїми пристрастям. Марні вчинки їхні». (Сура “Печера”, аят 28).

Про небезпеку згаданих випробувань згадується в одному з хадісів Посланця Аллаха (мир йому і благословення Аллаха): «Два голодних вовка, випущених у стадо овець, принесуть йому менше шкоди, ніж шкода, яку приносить

релігії людини її прагнення до багатства і високого становища». (Ахмад (460). Шейх аль-Албані підтвердив достовірність хадіса в “Сахіх аль-Джамі’” (5496).

- Випробування подружжям. Всевишній Аллах сказав: «О ви, які увірували! Воістину, серед дружин ваших і дітей ваших є вороги вам! Бережіться ж їх! А якщо ви вибачите, змилуєтеся та простите їх, то Аллах — Прощаючий, Милосердний!» (Сура “Взаємний обман”, аят 14).

- Випробування дітьми. Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) говорив: «Діти пробуджують у людині боягузтво, печаль та скупість». (Абу Я’ля (2/305). Хадіс має кілька підтверджень. Шейх аль-Албані приводить її в «Сахіх аль-Джамі’» (7037).

- Випробування репресіями, беззаконням і тиранією. Всевишній Аллах сказав: «Нехай згинуть зібрані біля рову, вогняного, розпеченого паливом, коли всілися вони біля нього, будучи свідками того, як вони чинять з віруючими. І вони мстилися їм лише за те, що ті увірували в Аллаха, Великого, Хвалимого!». (Сура «Сузір’я», аяти 4-8).

Повідомляється, що Хаббаб бін аль-Аратт (хай буде вдоволений ним Аллах) сказав: «Одного разу коли Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) лежав у тіні Кааби, поклавши собі під голову свій плащ, ми стали скаржитися йому, кажучи: «Чи не попросиш ти допомоги для нас? Чи не звернешся ти до Аллаха з благанням за нас?» У відповідь на це він сказав: «Серед тих, що жили до вас, бувало таке, що людину хапали, виривали для неї в землі яму, ставили туди, а потім приносили пилу, клали їй на голову і розпилювали її навпів, а її плоть роздирали залізними гребенями, що проникали глибше кісток. Однак і це не могло змусити її відректися від своєї релігії!» (Аль-Бухарі (69-43).

● Випробування Дадджалем (Антихристом). Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) попереджав: «О люди, воістину з часу, коли Аллах вивів у світ нащадків Адама, не було на землі більшої смуги, ніж майбутня смуга Дадджала... О, Раби Аллаха! О, люди! Будьте стійкими, я ж повідомлю вам про таку його рису, про яку до мене не повідомляв жоден пророк...» (Ібн Маджаг (2/1359). Шейх аль-Албані підтвердив достовірність хадіса в «Сахіх аль-Джамі'» (7752).

Говорячи про стійкість сердець, а також їхнє падіння від випробувань і смуг, Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) сказав: «Випробування одне за іншим будуть залишати на серцях сліди, подібно до того, як циновка залишає слід на боці сплячої на ній людини. Якщо серце зануриться у них, то на ньому залишиться чорна пляма. Якщо серце відкине їх, то на ньому залишиться біла пляма. Так, врешті-решт, залишаться два види сердець: біле, як гладке каміння, якому не зашкодить жодне випробування, поки існують небеса і земля; і інше – пепельно чорне, схоже на перевернутий стакан, яке не буде схвалювати дозволене, і не буде відкидати осудного». (Муслім (144), Ахмад (5/386).

2. Стійкість під час битви

Втеча з поля бою є одним з найбільших гріхів в нашій релігії. Саме цим продиктована необхідність стійкості й непохитності в важкі хвилини бою.

Всевишній Аллах сказав: «О ви, які увірували! Коли ви стикаєтесь із [ворожим] загоном, то будьте міцні й згадуйте Аллаха часто — можливо, ви матимете успіх». (Сура “Здобич”, аят 45).

Аль-Бара ібн ‘Азіб (хай буде вдоволений ним Аллах) сповістив про те, як перед майбутньою битвою за Медину Посланець Аллаха (мир йому і благословення Аллаха) разом

із іншими віруючими носив землю, яку вони виривали навколо міста для його ефективної оборони, і повторював, при цьому, такі слова:

Якби не Ти, О Аллах, на істинний шляхми б не стали.

І не молилися б і милостиню не роздавали.

Зішли нам спокій і зміцни стопи наші, коли зустрінемо ворога.

Вони напали на нас, але їхнє бажання відвернути нас, ми завжди відкидатимемо!

(Аль-Бухарі (4104).

3. Стійкість на шляху Аллаха

Всевишній Аллах сказав: «Серед віруючих є чоловіки, вірні завіту з Аллахом. Є серед них ті, які вже виконали свій обов'язок, а є ті, які ще чекають, але не зраджують йому». (Сура “Військові загони”, аят 23).

4. Стійкість під час передсмертної агонії

Невірних, а також людей, які ведуть розпусне життя, повне гріхів, Аллах позбавляє стійкості в найважчий момент їхнього життя – перед смертю, через що вони не можуть вимовити слова свідчення віри. Це, поза всякими сумнівами, є показником поганого кінця. Коли перед смертю таким людям кажуть: «Скажи: «Свідчу, що немає божества, гідного поклоніння, крім Аллаха», хтось з них починає безмовно мотати головою, хтось говорить фрази, які йому доводилося часто говорити за життя, наприклад «Хороша тканина. Дешевий товар!» тощо. Хтось починає перераховувати імена шахових фігур, а хтось і зовсім співає пісні або згадує своїх коханих. Причина цього полягає в тому, що ці та схожі на

них речі, думки і люди відволікали їх від Аллаха і змусили забути про Нього в їхньому земному житті. Часто доводиться спостерігати, як обличчя таких людей перед смертю покриває морок, від тіл їхніх чути сморід, а їхні обличчя відвертаються від Кіблі в момент виходу душі. Немає сили і могутності, крім як у Аллаха!

Що ж стосується праведників і послідовників Сунни, то їх Аллах, навпаки, наділяє стійкістю в останні хвилини життя, і вони з легкістю вимовляють слова свідчення віри. Їхні обличчя безтурботні і світлі, від них йде приємний запах, а в момент виходу душі на їхніх обличчях можна прочитати радість і щастя! І наступна історія є живим прикладом того, як Аллах підкріпив одного зі Своїх рабів в момент смерті. Йтиметься про смерть Абу Зур'і ар-Разі - одного з прославлених імамів і послідовників хадісу.

Абу Джа'фар Мухаммад ібн 'Алі розповідав: «Ми прибули до Абу Зур'и, в Машахран (одне із селищ Рея) коли він перебував при смерті. У цей час у нього були Абу Хатім, Ібн Уаріх, аль-Мунзір Шазан і ще декілька вчених. Вони згадали про хадіс, в якому йшлося: «Підкажуть вмираючим слова «Немає божества, гідного поклоніння, крім Аллаха», але через сильну повагу до Абу Зур'и посоромився нагадати йому про це. Тоді вони зробили наступне: «Хтось з них сказав: «Давайте повторимо один хадіс» - і Ібн Уаріх почав говорити: «Розповів нам Абу 'Асим, а йому – Абд аль-Хамід ібн Джа'фар від Саліха...», але навмисне зупинився і не став згадувати інших передавачів хадіса. Тоді слово взяв Абу Хатім і сказав: «Розповів нам Бундар, а йому – Абу 'Асим, а йому – Абд аль-Хамід ібн Джа'фар від Саліха...», теж зупинився і не став називати інших. Всі присутні стали мовчати, і тоді Абу Зур'а, перебуваючи в передсмертному стані, відкрив очі і сказав: «Розповів нам Бундар, а йому – Абу 'Асим, а йому – Абд аль-Хамід ібн Джа'фар, від Саліха ібн Абу Гаріба, від Касіра ібн Мурри, від Му'аза ібн Джабала про те, що Посланець Аллаха (мир йому і благословення

Аллаха) сказав: «Той, чиїми останніми словами будуть слова «Немає божества, гідного поклоніння, крім Аллаха», увійде до Раю» - і з цими словами він помер, нехай змилується над ним Аллах!». (Див. «Сіяр аль-А'лям ан-Нубаля» (13/7685).

Про таких як вони Всевишній Аллах сказав: «Воістину, до тих, які говорять: «Господь наш — Аллах!», а потім ідуть прямим шляхом, [перед смертю] сходять ангели: «Не бійтеся, не сумуйте й радійте від звістки про рай, який вам обіцяно!» (Сура “Роз’яснені”, аят 30).

О, Аллах, зроби нас одними з них!

О, Аллах, воістину, ми молимо Тебе про стійкість в справі Твоїй і про непохитність на істинному шляху!

Завершуємо ми наше послання словами: «Хвала Аллаху, Господу Світів!»

IslamHouse.com

الإسلام بلغات العالم

Islam in the languages of the world

